

ת"פ 16838/01/17 - מדינת ישראל - תביעות נגב נגד ו י (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 16838-01-17 מדינת ישראל נ' י(עציר)
לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל - תביעות נגב ע"י ב"כ עוה"ד גנית אטיאס
27 יולי 2017

נגד
הנאשם
ו י (עציר) - בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד אלכס גאוסקין

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות איומים לפי הוראת סעיף 192 לחוק העונשין, ועבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש נגד בת זוג - לפי הוראת סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

על פי המתואר בכתב האישום בו הורשע הנאשם במועדים הרלוונטיים היו הנאשם וח ח (להלן: "המתלוננת") ידועים בציבור.

בתאריך 2.1.17 בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, ליד מרכז גמילה "----" ברח' -----, תקף הנאשם את המתלוננת שלא כדין בכך שירק עליה ופגע בנעליה. מיד אחר כך, איים הנאשם על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בגופה בכך שאחז במעילה ואמר לה: "בת זונה שרמוטה אני יהרוג אותך" וזאת בכוונה להפחידה או להקניטה. בהמשך ובסמוך, תקף הנאשם את המתלוננת בכך שחבט בפניה, בעט בגופה, חבט על ראשה והכה אותה במכת אגרוף על עינה. כתוצאה מכך דיממה המתלוננת מאפה ונגרמה לה חבלה בדמות שריטה על לחיה השמאלית. עוד מתואר בכתב האישום כי במהלך שבועיים עובר לאמור לעיל, במועדים שאינם ידועים למאשימה במדויק, ב-----, איים הנאשם על המתלוננת עקב החלטתה להיפרד ממנו, באומרו כי יהרוג אותה.

על פי האמור בסעיף 6 לעובדות כתב האישום, ביום 4.1.17 בבוקר בשעה שאינה ידועה למאשימה במדויק ליד מרכז גמילה --- ברח' -----, איים הנאשם על מאבטח המרכז - ר ח בפגיעה שלא כדין בגופה של המתלוננת באומרו: "ח ב מתה היום".

טיעוני הצדדים

עמוד 1

באת-כוח המאשימה במסגרת טיעוניה לעונש, הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, בכללם שלמות גופה ושלוות נפשה של המתלוננת. עוד הפנתה לחומרת מעשיו של הנאשם, בכלל זאת עוצמת האלימות ורצף האיומים אותם השמיע כלפיה, ובגין כל אלה עתרה למתחם עונש הולם שנע בין 8 ל-20 חודשים מאסר בפועל. בגדרי המתחם, ביקשה לתת משקל לעברו הפלילי המכביד, הכולל 9 הרשעות קודמות, רובן עבירות אלימות. עוד עתרה להפעלתם של המאסרים המותנים במצטבר, לצד השתתו של מאסר מותנה מרתיע וקנס.

ב"כ הנאשם מנגד, סבור כי גם אם הנאשם ניהל הוכחות, הרי שמדובר היה בניהול אפקטיבי, בגדרו זה ביקש לשמוע אך ורק את העדים שהיו בליבת המחלוקת. גם ללא קבלתה של חוות דעת פסיכיאטרית, נוכח התנגדות הנאשם, סבור סנגורו כי ניתן להתרשם ממורכבות נפשית, דבר העולה בקנה אחד עם העובדה כי בעבר תיקים קודמים בעניינו נסגרו בשל כך שלא היה כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו. מדובר בנאשם שמגיע מרקע משפחתי מרוכב, בעבר ניהל אורח חיים נורמטיבי עד אשר אשתו נרצחה, ומשם החלה התדרדרות במצבו, ובכללה צריכת סמים. אלה כאלה מחייבים שלא למצות עמו את הדין ולנקוט במידת הרחמים, בכלל זה הפעלתם של המאסרים המותנים באופן חופף אחד לשני, ובחופף לעונש שייגזר עליו בגין התיק שבכותרת.

הנאשם מצידו הביע תרעומת על הימשכות ההליכים, ועל כך שבית-המשפט בחר להאמין למתלוננת. עוד הביע את מורת רוחו מדוע לא נקטו בהליכים פליליים כנגד המתלוננת. זה פירט בדבר נסיבות הירצחה של בת זוגו, כשלדבריו מי שמטפל כרגע בבנו אלה הם הוריו. בכוונתו לחזור ולעבוד בעסק של אביו בהרכבה של תריסים.

דין והכרעה

על-פי סעיף 40ג (א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה, על בית-המשפט להתחשב **"בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה"**.

בעבירות התקיפה והאיומים פגע הנאשם בערכים המוגנים של הגנה על בטחונה, כבודה, שלמות גופה של המתלוננת וכן בערכים של שלוות נפשה וחירות פעולתה.

ברע"פ 8188/09 **שלומי דבורה נ' מ"י** (פורסם בנבו) (25.10.09) נקבע על-ידי כב' השופט לוי כי עבירת האיומים נמנית עם עבירות האלימות. ביחס לחומרתן של עבירות האלימות והאיומים בכלל, ולאילו המבוצעות כנגד בת זוג בפרט, נקבע זה מכבר כי מתפקידו של בית-המשפט להיאבק בהן בדרך של הטלת עונשים מרתיעים.

ר' בהקשר זה רע"פ 6577/09 **ניר צמח נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים, 20.8.09):

עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה. נכון הוא אומנם כי אין בכך כדי "להוציא" את נסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי מן המשוואה ואולם דורש הדבר מתן משנה תוקף לאותם אינטרסים של גמול

ושל הרתעה, הן של העברין עצמו והן של עבריינים בכוח.

על היקף התופעה של אלימות נגד נשים בישראל ר' דברי בית-המשפט העליון בע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל (15.12.2015):

...על פי הערכות שונות של רשויות הרווחה, כ-200 אלף נשים סובלות מאלימות וכ-600 אלף ילדים עדים לאלימות זו. ההיקף הוא עצום, ועם זאת - את סימני האלימות נושאת כל אחת מקורבנות האלימות על גופה, בבשרה, ובנפשה כשהיא לגמרי לבדה [...]. ענישה הולמת ומרתיעה בעבירות מסוג זה, כבמקרה דנן, יש בה משום הכרה בהשפלה ובמצוקה הנוראה שחוה אישה הנתונה לדיכוי ואלימות מצד בן זוגה; כמו גם העלאת המודעות לתופעה של אלימות נגד נשים, שהיקפה כאמור ניכר ומדאיג.

בדומה לעבירות רבות בחוק העונשין, ניתן למצוא קשת רחבה של עונשים בגין העבירות בהן הורשע הנאשם, וזאת החל מעונשים צופי פני עתיד ועד לשנתיים מאסר בפועל. לצד האמור לעיל, על דרך הכלל, שעה שמדובר בתקיפת בת זוג שגרמה לחבלות של ממש, מדיניות הענישה הנהוגה נעה בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, ועד תקופה המגיעה בכדי שנה וחצי ויותר. בהקשר לכך ר', בין היתר, רע"פ 8323/12 שוקרון נ' מדינת ישראל, רע"פ 6821/08 מסרי נ' מדינת ישראל, ת"פ (מחוזי באר שבע) 37624-01-13 מדינת ישראל נ' ד.מ., ת"פ 26002-02-13 מדינת ישראל נ' פלוני ות"פ 26826-06-14 מדינת ישראל נ' מוצ'ה.

גם בעבירת האיומים מדיניות הענישה משתרעת על פני מנעד רחב ונעה החל מענישה צופה פני עתיד עובר למספר חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח ועד לשנת מאסר ויותר. על דרך הכלל, בתי המשפט נותנים דעתם **לתוכן האיומים, האם מדובר באיומים קונקרטיים או ספונטניים, האם נלוו לאיומים עבירות נוספות, מטרת האיומים, נסיבות השמעתם, מיהות המאיים ומיהות המאויים**. בהקשר לכך ר' בין היתר רע"פ 1293/08 אלכסנדר קורניק נ' מדינת ישראל; ת"פ 27929-08-12 מדינת ישראל נ' צבי לויט; ת"פ 42579-11-12 מדינת ישראל נ' אבן צבור; וכן ת"פ 9816-01-13 מדינת ישראל נ' גרישו גברילוב.

מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים הינה משמעותית. ראש וראשונה בית-המשפט נותן דעתו לאירוע הראשון כפי הגדרתו בהכרעת-הדין, שבמהלכו הנאשם יורק לעבר המתלוננת, מאיים עליה, ובהמשך, נאמן להבטחותיו חובט בה בפניה, בועט בה בגופה ומכה אותה במכת אגרוף. המדובר באלימות ברוטאלית, כשפערי הכוחות בינו לבין המתלוננת ניכרים לעין ואף מוצאים ביטוי פעם אחר פעם בדבריו של הנאשם במהלך עדותו. המדובר במעשים אשר נעשים בפרהסיה ומגלמים בתוכם השפלה ופגיעה בכבודה של המתלוננת. מעשים אלו הותירו את חותמם הפיזי במתלוננת, וכפי הנלמד גם את חותמם בנפשה, כאשר ציינה כי לאחר האירוע נדרשה לקחת כדורים כשהיא אינה מבינה מדוע הנאשם תקף אותה. על עוצמת האלימות העיד המאבטח במקום, שציון כי

אתה יודע למה? אני אניד לך למה. מי שמקבל טיפול ב-----, מקבל את הטיפול והולך הביתה, לא נשאר שם ורב מכות עם בת זוגתו. הוא ניפח אותה, בסדר? אולי לא, אולי לא עם סימנים אבל הוא ניפח אותה, הוא משך לא בשערות, הוא חנק אותה ככה ומה שהלך שם... תוהו ובוהו (עמ' 18).

למעשה, היה זה המאבטח ואדם נוסף שהפרידו בין הנאשם למתלוננת והרחיקו אותו מעימה. גם אם מעשים אלו בסופם של דברים לא גרמו חבלות קשות הרי שמבחינת הנזק הפוטנציאלי אלימות שכזו יכולה הייתה להביא לתוצאות קשות בהרבה, בפרט מקום בו לא היו מתערבים הנוכחים במקום.

יש במעשיו של הנאשם כאמור, באירוע הראשון, כדי לפגוע בסדר הציבורי, שכן אלו מבוצעים במרכז "X", מקום אשר מנקז אליו מדי יום עשרות נרקומנים התלויים בתחליף הסם. מעשים אלו מחייבים הפניית תשומות והפסקת השגרה במקום.

אין המדובר באירוע חד-פעמי, שכן בעקבות התנהלותו של הנאשם הוחלט על-ידי הנהלת המקום שיהיה עליו לקבל את תחליף הסם ב----. הנאשם לא הפנים הפסול במעשיו, לא השלים עם מהלך זה של הנהלת מרכז "X", וכאמור, יומיים לאחר האירוע הראשון מאיים באוזני המאבטח איום לפיו "ח מתה היום", כאשר הלה רואה בח' כמי שאחראית על הרחקתו לאשדוד. המאבטח שעשה עבודתו נאמנה דיווח על איום זה לממונים עליו, אשר הם אלו שהביאו את המתלוננת להגיש תלונה מתוך חשש הממשי מן האפשרות שהנאשם יקיים את האיום שאותו השמיע.

כתב האישום מתאר מסכת איומים נוספת שבוצעה עוד טרם פרדתו מהמתלוננת, איומים שבמהלכם זה אמר לה כי במידה שתעזוב אותו ירצח אותה. המדובר באיומים ק שנועדו לפגוע באוטונומיה של המתלוננת לבחור עם מי תנהל מערכת זוגית. המדובר באמירות שמקורן בתפיסה מעוותת לפיה זוגיות יכול ותשכון אך בשל חשש מפגיעה.

מכל המקובץ לעיל הנני לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול מעשיו של הנאשם נע בין 8-24 חודשים מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם ולקולא תילקחנה נסיבות חייו הקשות של הנאשם בדגש על דבריו לפיהם אשתו נרצחה לפני כעשור, אובדן ממנו התקשה להתאושש, ומצבו הנפשי התדרדר. עוד תילקח בחשבון ההשפעה של מאסרו ומעצרו על משפחתו, וליתר דיוק על בנו היחיד אשר בהיותו במאסר נמצא בחסות הוריו. מצבו הנפשי של הנאשם מורכב, אם כי ישנו קושי לכמת נתון זה, בפרט כאשר הלה מסרב בתוקף לעבור בדיקות פסיכיאטריות.

מנגד ולחומרא, יש ליתן הדעת ראש וראשונה לעברו הפלילי של הנאשם הכולל שמונה הרשעות קודמות בהקשר לכך יש ליתן הדעת לעובדה כי לנאשם הרשעות עוד טרם אותה טרגדיה נטענת, וזאת בין היתר בשים לב להרשעתו משנת 2001 בגין ביצוע עבירות רכוש, איומים ותקיפה. כך גם בשנת 2005 הורשע הנאשם בעבירות של תקיפה סתם של בת-זוג וכליאת שווא. ב-2011 הורשע גם כן בעבירות של איומים ותקיפה סתם, וכן אך לפני כשנה, במסגרת ת"פ 56645-03-16 הורשע הנאשם בעבירות של איומים ותקיפה סתם, כאשר במסגרת תיק זה הושת עליו מאסר בפועל בן ארבעה חודשים לצד ענישה צופה פני עתיד שהינה בת-הפעלה בעניינו.

נמצא כי הליכים פליליים קודמים, לרבות עונשי מאסר וענישה צופה פני עתיד, לא היה בהם כדי למנוע מן הנאשם לשוב ולחטוא בעבירות אלימות, ומשכך יש לתת משקל לשיקולי הרתעת היחיד ושיקולי מניעה.

בתיק זה לא התבקש תסקיר, ומשכך לא נפרשו מלוא הנתונים הצריכים לעניין, בדגש על רמת הסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק בעתיד, מידת הזדקקותו של הנאשם להליך טיפולי ויכולתו להירתם להליך שכזה. בין כך ובין כך, ברי כי אין לדבר על הליכי שיקום בגינם יש לחרוג מטה ממתחם העונש ההולם. יתרה מכך, מקום בו אליבא דבא-כוח הנאשם יש בעיה נפשית הדורשת טיפול, כאשר מנגד הנאשם מתכחש לבעיה שכזו ומסרב לשתף פעולה עם הגורמים הרלוונטיים, או אז נותר בעינו גורם סיכון ללא כל טיפול, דבר המחייב אף הוא מתן משקל בגדרי המתחם.

הנאשם ניהל הוכחות וברי כי אין בכך כדי להחמיר עימו, וזאת בהתאם להוראת סעיף 40א(6) לחוק העונשין. יחד עם זאת זה אינו זכאי לאותה הנחה משמעותית לה זכאים כאלה שהודו, נטלו אחריות וחסכו זמן שיפוטי יקר. יתרה מכך, הנאשם, גם במעמד הטיעונים לעונש, לא לקח אחריות על מעשיו, והגדיל עשות כאשר הכפיש את המתלוננת, כינה אותה נרקומנית ושב להשמיע עמדות קורבניות.

מכל המקובץ לעיל, הינני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. עשרה חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו 4.1.17;
- ב. מורה על הפעלת מאסר מותנה בן שמונה חודשים מת"פ 56645-03-16 במצטבר לעונש המאסר האמור בסעיף א לעיל. כמו-כן מורה על הפעלת מאסר מותנה בן שישה חודשים, אף הוא מת"פ 56645-03-16 בחופף לעונש המאסר האמור בסעיף א לעיל. סך-הכול יהיה על הנאשם לרצות 18 חודשים מאסר בפועל שיימנו מיום מעצרו 4.1.17;
- ג. חמישה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון, לרבות עבירות איומים;
- ד. עשרה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע;
- ה. ₪ 2,000 פיצוי למתלוננת, עדת תביעה 3, על-פי פרטיה בכתב האישום. פיצוי זה ישולם עד ליום 1.8.18.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית-המשפט המחוזי.

ניתן והודע היום ד' אב תשע"ז, 27/07/2017 במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה , שופט